

Herfstvakantie tijdens corona: wat kan er nog?

Werknemerszaken

Met de herfstvakantie voor de deur in de meeste regio's, zijn de ogen weer massaal gericht op de actuele reisadviezen. De overheid raadt reizen dringend af, maar wanneer uw werknemers wél op reis gaan, is het goed om te weten waar zij mogelijk terechtkunnen en welke plekken u dient af te raden.

De Europese lidstaten zijn deze week overeengekomen dat voortaan het European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) een kaart publiceert met de bekende kleurcodes, zodat voor alle EU-landen dezelfde adviezen gelden. Dit overzicht wordt een dezer dagen gepubliceerd. De Nederlandse overheid publiceert voor de herfstvakantie (nog) geen overzicht van kleurcodes per land en raadt reizen in het algemeen af. Per land kunnen de adviezen wel worden bekeken, zie hieronder voor een overzicht van de gele gebieden.

Voor bestemmingen in Nederland komt de overheid ook met een flink aantal adviezen. Ten eerste is dat de basisregel dat drukke plekken vermeden dienen te worden. Verder moeten uitjes worden beperkt en is het nog steeds mogelijk om een camping, vakantiehuis of hotel in Nederland te bezoeken. De overheid raadt dringend aan om alleen buiten de schoolvakanties te reizen.

Vakantie in Nederland

Blijf daarbij ook zoveel mogelijk op uw vakantieadres, reis zo min mogelijk en beperk het aantal uitstapjes. Reizen met het OV mag alleen wanneer het strikt noodzakelijk is, maar de Rijksoverheid stelt ook dat het mogelijk is om met het openbaar vervoer naar een vakantieadres te gaan. Reis dan als mogelijk buiten de spits en neem extra tijd zodat u bij een drukke trein een volgende kunt nemen. Reis ter plekke zo min mogelijk.

Aan de maatregelen van de overheid geven 25 veiligheidsregio's specifieke invulling, zo meldt de Rijksoverheid, en burgemeesters kunnen beslissen over de situatie in hun eigen gemeente. Elke camping, vakantiepark of hotel bepaalt zelf hoe zij de RIVM-richtlijnen vertalen naar hun praktijk. Daarnaast kan de voorzitter van de veiligheidsregio locaties (zoals vakantieparken, campings, stranden, winkels en parken) sluiten en via een noodverordening optreden.

Een gezelschap mag bestaan uit maximaal 4 personen (exclusief kinderen tot en met 12 jaar), tenzij het bestaat uit een huishouden. Het is dus ook niet mogelijk om met meer dan 4 personen (met uitzondering van de eigen huishouding) een vakantiewoning of kamer te huren of te verhuren. Binnen- en buitenzwembaden mogen open. Elke vakantieverblijf bepaalt zelf op welke manier zij open gaan. Bekijk de website van het zwembad waar u naar toe wilt of vraag na hoe hiermee omgegaan wordt. Elke camping, vakantiepark of hotel bepaalt zelf of zij bijvoorbeeld de animatie of binnenspeeltuin openen. Bekijk hun website of vraag na hoe hiermee omgegaan wordt.

Vakantie in het buitenland

Vrijwel heel Europa kleur momenteel oranje. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert u alleen naar dit gebied te reizen als dat echt noodzakelijk is en minister-president Mark Rutte roept zelfs op de reisadviezen strikt op te volgen. 'Ga nooit naar oranje of rode gebieden voor buitenlandse vakanties,' luidt zijn advies. Het ministerie van Infrastructuur heeft aangekondigd reizen naar oranje gebieden sterker te zullen ontmoedigen. Zo is de boodschap 'boek geen vakantie reizen naar gebieden met een oranje reisadvies' toegevoegd aan het overzicht van reisadviezen, komen er advertenties met deze melding bij reisaanbieders en worden social media en navigatie-apps ingezet om reizen naar oranje gebieden af te raden.

Op het spoor wordt geen promotie meer gemaakt voor internationale treinreizen naar bijvoorbeeld Londen of Wenen, heeft staatssecretaris Stientje van Veldhoven afgesproken met NS International.

Ook gaat het kabinet in gesprek met verschillende partijen uit de reis- en vervoersbranche om afspraken te maken over het achterwege laten van promoties voor reizen naar gebieden met een oranje reisadvies. Verder wordt aan verzekeraars gevraagd om informatie hierover onder de aandacht te brengen bij klanten.

Reist u toch naar een oranje gebied, dan moet u bij terugkomst tien dagen in thuisquarantaine. Er zijn plannen om deze quarantaine te verplichten, omdat het kabinet heeft gemerkt dat het dringende advies te vaak wordt genegeerd. Let ook op dat u bij een reis naar een oranje land mogelijk niet verzekerd bent en kunt opdraaien voor medische kosten, extra verblijfskosten en zelfs loonverlies bij terugkomst.

Er zijn een paar gele landen en daarvoor geldt dat een vakantie wel mogelijk is, ook al adviseert de overheid om deze te heroverwegen. Na terugkomst hoeft u niet in quarantaine, tenzij het land tijdens de reis naar oranje gaat. Deze kaart kan er anders uit komen te zien wanneer het ECDC zijn gelijkgetrokken kleuradviezen publiceert.

Geel zijn per 13 oktober 2020:

- Duitsland; u dient aan de grens de uitslag van een negatieve coronatest te overleggen die niet ouder is dan 48 uur voor alle Nederlandse provincies behalve Zeeland.
- Griekenland, met uitzondering van de eilanden (bijvoorbeeld Rodos, Kreta en Lesbos) die oranje kleuren. Het vasteland en schiereiland Peloponnesos zijn momenteel geel.
- Italië; u dient aan de grens de uitslag van een negatieve coronatest te overleggen die niet ouder is dan 72 uur.
- Oostenrijk, met uitzondering van de regio's rond Wenen en Innsbruck, die oranje kleuren. Let er ook op dat bij terugreis via deze regio's u in thuisquarantaine moet.
- Portugal, met uitzondering van de regio rond Lissabon, die oranje kleurt. Let er ook op dat bij terugreis via deze regio u in thuisquarantaine moet.

Alles buiten Europa is momenteel oranje, met een aantal landen zelfs rood. Volgens het Ministerie van Binnenlandse Zaken kan daar een reis naar zo'n rood gebied een levensbedreigende situatie ontstaan en adviseert het ministerie om niet naar deze gebieden te reizen.

Als de werknemer ziek wordt in geel gebied

Als de werknemer ziek wordt tijdens een verblijf in een geel gebied, meldt hij zich ziek. Vanaf de ziekmelding is de werknemer niet meer op vakantieverlof maar met ziekteverlof. Ook als hij op dat moment nog in het buitenland is. Als werkgever stelt u wel de gebruikelijke vragen:

- het telefoonnummer en (verpleeg)adres;
- de vermoedelijke duur van het verzuim;
- de lopende afspraken en werkzaamheden;
- of de werknemer onder een van de vangnetbepalingen van de Ziektewet valt (maar niet onder welke vangnetbepaling);
- of de ziekte verband houdt met een arbeidsongeval;
- of er sprake is van een verkeersongeval waarbij een eventueel aansprakelijke derde betrokken is, in verband met het verhalen van loonkosten op deze derde (regresmogelijkheid).

De werkgever heeft ook de normale loondoorbetalingsverplichting bij ziekte.

Werknemer reist naar oranje gebied

Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert u alleen naar oranje gebieden te reizen als dat echt noodzakelijk is. Vakantiereizen zijn niet noodzakelijk en worden dan ook sterk ontmoedigd. Het kabinet roept Nederlanders op de reisadviezen strikt op te volgen en nooit naar een oranje gebied te reizen. Gaat uw werknemer toch naar zo'n land? Maak dan duidelijk dat u dat als werkgever niet wilt en leg uit waarom. U kunt hier meerdere redenen voor aanvoeren. Hoewel de quarantaine niet verplicht is, zijn er duidelijk redenen om aan te geven dat u een dringend beroep doet aan mensen

om zich te isoleren. U heeft verplichtingen aan uw overige werknemers om ze een veilige werkomgeving te bieden.

Als de werknemer ziek wordt in oranje gebied

Als dat betekent dat de werknemer in die periode helemaal niet kan werken, is dat een risico dat voor zijn eigen rekening komt. Dat betekent dat personeel aanvullende vakantiedagen opneemt of zelfs met onbetaald verlof gaat. Hij heeft er immers zelf voor gekozen om naar het gebied af te reizen, tegen de instructies van de werkgever in. De jurisprudentie hierover is er nog niet, maar deskundigen verwachten dat een rechter een werkgever die loon zal inhouden in het gelijk zal stellen. Maar zeker is dat niet, en het is voor dit doel extra belangrijk om mensen van tevoren per brief te informeren. Afreizen naar een oranje gebied kan dus flinke consequenties hebben voor het loon van de werknemer. Als de werknemer doorgeeft af te willen of moeten reizen naar een oranje gebied doet u er als werkgever dus verstandig aan om duidelijk te maken dat deze reis volledig voor het risico van de werknemer is.

De werknemer reist naar een rood gebied

Gebieden waar een rood reisadvies voor geldt, zijn op dit moment grotendeel afgesloten voor reizigers. Dat betekent dat de grenzen zijn afgesloten en er in principe niemand in of uit kan. Als een land of gebied rood is, wordt afreizen ernstig afgeraden omdat er 'levensbedreigende situaties kunnen ontstaan'. Landen of gebieden kunnen een rood reisadvies krijgen vanwege corona, maar ook om andere redenen zoals oorlog of ander gevaar. Reizen naar een dergelijk gebied zijn erg moeilijk, zo niet onmogelijk. Als uw werknemer aangeeft af te willen reizen naar een rood gebied, gelden dezelfde werkgeversadviezen als voor reizen naar een oranje gebied.

Verplicht afreizen door werkgever

Er zijn beroepen waarvoor het noodzakelijk is om af te reizen naar een bepaald gebied waar op dit moment (nog) een gele of oranje code voor geldt. Vanwege de (mogelijke) gezondheidsrisico's voor de werknemer, kan de werkgever zijn werknemer niet verplichten de reis te maken. U mag ook niet informeren naar de redenen. Wel is het toegestaan om de werknemer naar de bedrijfsarts te sturen voor advies. De werknemer kan hier ook zelf om vragen.